Länsstyrelsen
Värmland

Riksintresse för kulturmiljövården: Bjurbäcken

Områdesnamn: Bjurbäcken

Områdesnummer: K 30

Kommun: Filipstad/Storfors

Socken: Färnebo/Lungsund

Sammanfattning

Innehåll

Kanal med slussar, hyttor och bruksgård. 1500- till 1800-tal.

Urvalsmotiv

Vetenskapligt/pedagogiskt. Bjurbäcks kanal, före detta Filipstads bergslags kanal från 1857, bidrar vid sidan av mängden bevarade hyttor, gruvor och bruk, till belysningen av Bergslagens och bergshanteringens sammansatta infrastruktur under äldre tid.

Beskrivning

Bjurbäcks- eller Filipstads Bergslags Kanal från 1857 förbinder genom slussarna vid Asphyttan och Bjurbäckshyttan sjöarna Daglösen, Aspen och Stor-Lungen. Kompletterad med häst- eller rallbanor åstadkoms genom kanalbyggena en transportled från Rämens bruk i norr till utskeppningshamnen Kristinehamn i söder. Redan 1876 ersattes kanalleden av Östra Värmlands Järnväg, senare Mora- Vänerns Järnväg, varefter kanalen med slussar fick förfalla. Kanalen har under 1970-talet upprustats och åter öppnats för båttrafik.

Kulturhistoriskt värde

Bjurbacks kanal, tidigare kallad Filipstads Bergslags Kanal, från 1857 bildar en av den mellansvenska bergslagsbygdens bäst bevarade transportleder. Vid sidan av mängden gruvor, hyttor och bruk utgör

kanalen med slussar ett idag levande bidrag till Bergslagens sammansatta infrastruktur. Före detta kronobruket Asphyttan och Bjurbäckshyttan med bruksgård och övrig tidigindustriell bebyggelse bidrar till det autentiska helhetsintrycket.

Hot

Ej specificerat.

Skydd

- Hyttruin och övriga brukslämningar utgör fornlämningar enligt Kulturminneslagen (KML).

Avsikter och åtgärder

Nybebyggelse och förändrad markanvändning inom kanalzonen prövas restriktivt.

Riksantikvarieämbetets värdetext (1996)

Motivering

Bjurbäcks kanal från 1857 (f d Filipstad bergslags kanal) är en välbevarad transportled för malm, smide och personbefordran.

Uttryck för riksintresset

Slussar, före detta kronobruket Asphyttan och Bjurbäckshyttan med bruksgård och tidig industriell bebyggelse. Miljön berör även Lungsunds socken i Storfors kommun.

Övrigt

Riksintresset Bjurbäcken överensstämmer i stort med kulturmiljön Bjurbäcken (168) enligt kulturmiljöprogrammet för Värmlands län.

Referenser

- Kulturminnesvårdens riksintressen i Värmlands län, Länsstyrelsen 1980.

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-05: Huvuddelen av informationen hämtad från 1988 års beskrivning av riksintressen i Värmlands län.
- 2007-12-10: Beskrivningen av områdets skydd ändrad till aktuella förhållanden och gällande lagstiftning.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.